

Direcția Generală de Asistență Socială
și Protecția Copilului
MUREȘ

10 ani de la înființarea Centrelor pentru Copii cu Deficiențe Neuropsihiatrice

despre *familia*
noastră

Distracție și voie bună pentru copiii adoptați

Devenită deja tradiție pentru DGASPC Mureș, petrecerea organizată cu ocazia Zilei Internaționale a Copiilor a reunit și în acest an familiile adoptive din județul Mureș.

Aflat la a cincea ediție, evenimentul organizat de Compartimentul Adopției și Postadopției în data de 7 iunie, la sediul instituției, în Sala mare, a fost dedicat în principal copiilor aflați în perioada de monitorizare postadopție.

Au fost invitate un număr de 38 de persoane/familii incluse în programul de postadopție, din care au răspuns invitației, prin prezența la eveniment, 52 de copii însoțiți de părinți/rude, Asociația Părinților Adoptivi Mureș prin reprezentant Nineta Birdog, trupa de teatru „Actus Dramaticus”, Fundația „Kiwi Casa Bucuriei” precum și specialiști din cadrul DGASPC Mureș din servicii de protecție a copilului.

La deschiderea oficială a evenimentului au luat cuvântul reprezentanții DGASPC Mureș, Schmidt Lorand, directorul general, și Elida Deak, director general adjunct.

Trupa de teatru „Actus Dramaticus” a pregătit un program dedicat copiilor care a animat atmosfera și a implicat minorii în programul interactiv.

Atmosfera a fost una degajată, copiii și familiile au socializat, au schimbat impresii, toți participanții la eveniment s-au simțit bine, bucurându-se de revedere și s-a propus ca în anul 2014, Ziua Copilului să fie organizată în afara orașului, eventual sub forma unui picnic. „Prezența și implicit participarea fiecărui copil la această sărbătoare a fost marcată de înmânarea „diplomei de copil minunat” însoțită de un cadou constând în dulciuri și un joc puzzle. În ceea ce privește cheltuielile de protocol și de achiziționare a bunurilor destinate copiilor, acestea au fost asigurate de către DGASPC Mureș și parțial de către Asociația Părinților Adoptivi Mureș”, a explicat Elida Deak, director general adjunct al DGASPC Mureș.

RUBRICA COLABORATORILOR

Conducerea DGASPC Mureș aduce mulțumiri societăților comerciale, organizațiilor non-guvernamentale sau simple persoane fizice care, în limita resurselor materiale de care dispun, au oferit donații copiilor din sistemul județean de protecție.

Auto Haus Westcar SRL – donații de jucării în cadrul campaniei „Oferă bucuria unei jucării” cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului

Asociația Culturală „Actus Dramaticus” - reprezentația piesei de teatru cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului

Agenția Împotriva Traficului de Persoane – Centrul Regional Târgu Mureș - sesiunile de instruire și consiliere a copiilor, tinerilor și personalului din casele de tip familial în scopul prevenirii traficului de minori

Asociația Părinților Adoptivi Mureș – sprijin acordat în organizarea Zilei Internaționale a Copilului pentru familiile adoptive și copiii acestora.

Asociația „Speranța pentru Copii” Brașov -dulciuri acordate copiilor din cadrul serviciului de intervenție în regim de urgență

Fundația Umanitară Ieper Belgia-donație de obiecte electrocasnice acordate Centrului Materna

Fundația „Alternative Sociale” Iași - donație de cărți pentru copiii din Complexul de case de tip familial Reghin – Petelea

Fabrica de Instrumente Muzicale Hora S.A. Reghin - donație de chitări acustice destinate copiilor din Complexul de case de tip familial Reghin – Petelea

S.C.Selgros S.R.L. - donație de dulciuri destinate copiilor din Complexul de case de tip familial Reghin – Petelea

Fundația „Buckner România,” - donație de încălțăminte acordată copiilor din centrele rezidențiale pentru copii cu deficiențe neuropsihice, respectiv copiilor din cadrul a 14 case de tip familial.

Fundația „Maria Reghina” Reghin-donație de îmbrăcăminte, perne, plapume, cuverturi de pat acordate copiilor din Complexul de case de tip familial Reghin – Petelea

Fundația „Rotary Club Reghin” și Companiei „Natürlich-moblier și decorațiuni”-donație reprezentând obiecte de uz casnic pentru cele 9 case de tip familial din cadrul Complexului de Case de tip Familial Reghin – Petelea.

Date de contact DGASPC Mureș

Email: office@dgaspcmures.ro,

Telefon: 0265/213512, 0265/211699, 0265/211561

Adresa: Str. Trebely nr.7, Târgu-Mureș

www.dgaspcmures.ro

Copiii din Șincai cred în reușită prin învățătură

Amândoi au fost abandonți de părinți. Trăiesc în aceeași casă de tip familial alături de părinți sociali, frați și surori "de împrumut". Sunt pasionați de învățătură, artă, creativitate și dans și vor să arate lumii că sunt talentați. C.C., un băiețel în vârstă de 12 ani, și A.M.M, o tânără în vârstă de 15 ani, sunt doi copii ce pot servi de model pentru copiii din sistemul de protecție a copilului.

Talente de azi, viitori artiști mâine

Copiii locuiesc în Casa de tip familial din comuna Șincai, județul Mureș. A.M.M. a ajuns în sistem în urmă cu câțiva ani pentru că familia ei nu mai avea posibilitatea financiară să o susțină. "De când am ajuns aici simt că am renăscut, pot face mai multe lucruri pe care acasă nu le-am putut face. Pot să învăț mult mai bine, am mai mulți prieteni, condiții bune. Acasă nu mă lăsau să învăț, nici nu aveam lumină, stăteam la lumânare, și era când nu mă puteam duce la școală", a recunoscut fata. Ajunsă la Șincai, la început nu i-a plăcut cartea, dar curând a început să fie pasionată de învățătură. "Doamna învățătoare mă sfătuia să continui să învăț, pentru că pe viitor o să am nevoie, că fără

școală nu poți face nimic în viață. Și de atunci mi-am dat seama că dacă pot să învăț pot face multe lucruri", a continuat fata.

A participat la concursuri de creație, desen pe sticlă, olimpiadă de română, evaluare pe sate la matematică, concurs de caligrafie, de lectură, soldate cu obținerea unor premii sau diplome de participare. "Am învățat pentru că nu contează dacă reușești sau nu să câștigi, dar mă mândresc că am avut puterea să particip", a spus cu mândrie în glasa A.M.M.

Pasiune pentru dans și pian

Hobby-urile fetei nu se opresc aici. A prins drag de viața la țară, portul popular și s-a înscris în Grupul de dansuri populare "Mugurașul" din Șincai, de mai bine de un an de zile. A participat la o emisiune televizată, alături de colegii săi din grup, la spectacole în comună și își dorește să ajungă să devină un ansamblu folcloric cu un viitor strălucit. Din acest an frecventează și cursurile de pian la căminul din comună. "Îmi place muzica clasică, îmi place să cânt, îmi plac clapele", a adăugat fata.

Planurile de viitor sunt mărețe. Își dorește să devină avocat sau medic veterinar. "Îmi place dreptatea, în primul rând, pentru avocatură, iar pentru veterinar îmi plac foarte mult animalele și nu îmi place când suferă", a mai spus A.M.M.

Încurajat pentru îndeplinirea visurilor

C.C. a făcut cunoștință cu sistemul de protecție a copilului încă din maternitate, fiind abandonat de mama sa. A fost preluat de asistenți maternali, prima dată la Petelea, unde a locuit până la vârsta de șase ani, după care a ajuns la Ogra până în 2011, când a fost transferat la Casa de tip familial din Șincai. "Mama m-a abandonat în spital când m-am născut. Am ajuns la Petelea la asistent maternal până la șase ani, după care am plecat la Ogra. Aici sunt departe de părinții adoptivi", a

precizat C.C.. Și-a cunoscut în timp și familia adevărată, mama sa naturală vizitându-l o dată când locuia la Ogra. Totuși a fost înconjurat de dragostea oferită de asistenții maternali și acum de familia socială de la Casa de tip familial din Șincai, care îl încurajează să lupte pentru a-și îndeplini visurile. Cu toate acestea și-ar dori o familie proprie. "Vreau să am o familie, ca să nu ajungă copilul meu așa. O familie mare, cu bunici, părinți, nepoți", a recunoscut băiatul.

"Îmi place să dansez, simt muzica"

Dar până atunci este fidel învățăturii și se implică în activități extrașcolare: concursuri de creație, pictură, recitări, de unde s-a ales cu premii și diplome de participare. Din 2012 s-a alăturat Grupului de dansuri populare "Mugurașul" din Șincai. "Am auzit că mai sunt băieți și că se fac spectacole și mi-a plăcut. Îmi place să dansez, simt muzica", a explicat băiatul. Cât privește planurile de viitor, băiatul este pasionat de tractoare și și-ar dori să fie tractorist. De unde vine pasiunea? Îi place să-și ajute părintele social atunci când meșterește la tractor sau la mașină.

Centrul de Tranzit Casa ADA și ADI

Centrul de Tranzit Casa ADA și ADI a fost înființat în cadrul DGASPC Mureș, ca un serviciu nou, destinat tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului și nu au posibilitatea de reintegrare în familie.

Serviciul funcționează din anul 2007, în două apartamente, aflate în Târgu-Mureș, un apartament de fete – Casa ADA și un apartament de băieți – Casa ADI.

Capacitatea acestui centru este de 10 persoane, tineri care au împlinit vârsta de 18 ani și au beneficiat de o măsură de protecție specială, astfel: Casa ADA – 4 locuri, Casa ADI – 6 locuri.

Sprijinul este oferit pe baza unui contract de acordare de servicii sociale pe o perioadă de 6 luni, cu posibilitatea de prelungire până la 2 ani. Serviciile oferite sunt:

- găzduire temporară,
- dezvoltarea deprinderilor de viață independentă;
- formarea deprinderilor de locuire și folosirea resurselor comunității
- autogospodărire
- consiliere vocațională
- medierea locului de muncă
- activități de petrecere a timpului liber

De la înființare, au beneficiat de serviciile Centrului de Tranzit un număr de 39 de tineri, peste 18 ani, proveniți din sistemul de protecție a copilului Mureș.

ADA és ADI Ház – Átmeneti Otthon

Az ADA és ADI Átmeneti Otthon, a Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság keretén belül alakult meg, mint egy új szolgáltatás mely a fiatalok társadalmi beilleszkedését segíti elő.

Ez a szolgáltatás azon fiataloknak nyújt segítséget akik, a gyermekvédelmi rendszerből kerülnek ki, betöltötték a 18. életévüket és nincs lehetőségük a családi beilleszkedésre.

Az Átmeneti Otthon 2007 decemberében nyílt meg és jelenleg két marosvásárhelyi lakásban működik: egy lányotthon – ADA Ház és egy fiúotthon – ADI. Az otthon kedvezményezettjeinek száma 10, amiből 4 lány és 6 fiú.

A támogatás egy 6 hónapos szociális szolgáltatást biztosító szerződés alapján történik, amelynek határideje maximum 2 év lehet.

A megalakulás óta, az otthonban 39 fiatal fordult meg, és a következő szolgáltatásokban részesültek:

- átmeneti szállás, teljes ellátással, hat hónapos szerződés alapján, amelyet hosszabítani lehet maximum 2 évig
- önálló életvezetési készségek fejlesztése
- az önkiszolgálás fejlesztése
- lakhatási és önellátási készségfejlesztés
- szakmai és munkahelyi tanácsadás
- szabadidős tevékenységek

Az átmeneti otthon életvezetési program célja a gyermekotthonban nevelkedő, a család közvetlen jelenlétét nélkülöző fiatalok felkészítése az önálló életvezetésre, a munkavállalói szerepkörre, a családalapításra és mindarra, ami a gyermekotthonból kikerülve feladatként vár rájuk.

Centrul de la Brâncovenești, model de bună practică

Proiectul de extindere și dotare a Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Brâncovenești se numără printre cele zece proiecte de succes, care abordează problematica grupurilor vulnerabile, ales de Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru.

Selecția s-a făcut dintr-un număr de 1.560 de proiecte din toată țara.

Proiectul a constat în construirea unei anexe la una din facilitățile existente de cazare ale centrului, pentru a reloca 50 de pacienți în spații moderne de cazare, beneficiind de condiții mai bune de viață,

datorită serviciilor îmbunătățite de recuperare și reabilitare în conformitate cu standardele europene. S-a considerat inovativ faptul că, datorită noilor spații create și a aparaturii medicale achiziționate, pacienții cu dizabilități pot beneficia de o terapie optimă de reabilitare. "La Centrul de recu-

perare de la Brâncovenești nu se face doar terapie cu medicamente, ci și prin diverse activități vocaționale. Este vorba despre design, pictură murală, dar și gătit sau teatrul", a explicat Vasile Pokorny, șeful Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Brâncovenești.

"Sunt ambițioasă, optimistă și voi reuși"

La vârsta de 11 ani, toți copiii ar trebui să se bucure de copilărie, neavând alte griji decât învățatul. Dar din lipsa posibilităților financiare în casa părintească pe mulți îi poartă pașii spre "casa de copii". Este cazul tinerei Högyes Tünde care, alături de fratele ei geamăn, a trebuit să aleagă între o viață plină de neajunsuri alături de mama bolnavă, fără venituri, amenințată să fie dată afară din locuința unde stătea în chirie, și o viață în sistemul de protecție a copilului, unde aveau asigurate hrana, cazarea și posibilitatea de a urma o școală. Ambiția, curajul și perseverența sunt calități pe care tânăra și le-a însușit de-a lungul timpului pentru a răzbi, conștientă că în viață cum îți așterni, așa dormi.

Reporter: Cum ai ajuns în sistemul de protecție a copilului?

Högyes Tünde: Când aveam 11 ani și jumătate mama s-a îmbolnăvit și nu mai avea posibilitatea financiară să plătească chiria, proprietarul nu mai dorea să ne țină și ne-a spus să părăsim acel loc. Eu și cu fratele meu, geamăn, ne-am gândit că poate ne-ar fi mai bine la școala specială, acum este Serviciul de Urgență în cadrul DGASPC. Am fost foarte fermi și i-am spus mamei că vrem să mergem acolo, că poate vom avea un viitor mai bun. Cu chiu cu vai a fost de acord.

Rep.: Și cum te-ai acomodat, departe de casă, practic printre străini?

H.T.: Mi-a fost un pic mai greu, eu fiind unguroaică și toți erau români, ziceau: uite o unguroaică!

Rep.: Te-ai simțit discriminată?

H.T.: Da, pentru început. Dar cu timpul, am stat acolo numai o jumătate de an, a fost mai bine. Mă așteptam să fiu batjocorită sau ceva de genul. Dar nu a fost așa. Am avut instructori care m-au învățat românește pentru că nu am știut bine. E ca și cum te duci într-un loc străin, pentru început îți este teamă, dar cu timpul te obișnuiești.

Rep.: Ce a urmat după SIRU? Pentru că ai spus că ai stat doar o jumătate de an.

H.T.: Da, în 2003 am mers la SIRU și în iunie 2004 ne-am mutat în Sâncraiu de Mureș. Eu și fratele meu am mers împreună. A fost greu un pic pentru că ne-am împrietenit cu mulți copii la SIRU, dintre care un sfert au mers în Sâncraiu, restul au plecat în altă parte, și mă

atașasem și de oamenii aceia de la SIRU.

Rep.: Cum au fost anii în casa de tip familial?

H.T.: În acești ani am învățat foarte multe. Am avut și părinți buni și mai puțin buni, dar nici copii cumiți nu sunt. Fiecare cuplu a încercat să ne învețe cât a putut.

Rep.: Ai simțit lipsa familiei?

H.T.: Sinceră să fiu, nu. Mai erau momente când îmi era dor de ei, de mama și cei doi frați care au rămas acasă, dar fiind fratele meu geamăn cu mine nu am simțit lipsa de mamă, de tată. Noi doi am fost mereu împreună și ne iubim mult unul pe celălalt.

Rep.: Dar țineai legătura cu familia naturală?

H.T.: Sigur, vorbeam la telefon, mergeam în vizită sau veneau ei în vizită la noi.

Rep.: Ai spus că în acești ani ai învățat multe lucruri. Cum a fost cu studiile?

H.T.: Am terminat cls a XII-a profesională, aparține de Reghin, CSI nr. 3 SAM Reghin, la tâmplărie. Am terminat împreună cu fratele meu.

Rep.: De ce tâmplărie?

H.T.: Pentru că atunci când am terminat clasa a VIII-a nu puteam să aleg altceva decât croitorie, construcții și tâmplărie. Și mie nu îmi place croitoria, construcțiile nu-s de mine și am zis că nu ar fi rău să învăț și eu tâmplărie. Dar mai am de gând să merg la școală. Am terminat profesionala, dar vreau să dau și BAC-ul. M-am înscris la școală la "Ion Vlasiu", la seral. Merg la liceu încă doi ani și

jumătate și pe urmă voi da BAC-ul și eu și fratele meu geamăn.

Rep.: Între timp ai început să lucrezi și te-ai mutat de la casa de tip familial din Sâncraiu de Mureș.

H.T.: Da, am mers și la școală și la lucru. Lucrez la adăpostul de câini în Mureșeni sat. Îmi plac animalele la nebunie, mă descurc chiar dacă sunt singura fată. M-am mutat de la Sâncraiu prin martie, la centrul ADA și ADI din Târgu-Mureș. Îmi place, e totul OK, mă simt mai liberă în sensul că dacă este o activitate nu trebuie să mă gândesc dacă îmi dă bilet de voie sau nu. E libertate.

Rep.: Ce sentimente te-au încercat când ai părăsit casa de tip familial, te-ai angajat, cum te-ai adaptat?

H.T.: Când am ieșit am zis cât de greu o fi trebuit încercat, să îți faci viața personală. Chiar dacă e greu, din greșeli înveți.

Rep.: Cum îți vezi tu conturat viitorul? Pe lângă continuarea studiilor, ce alte planuri mai ai?

H.T.: Am vise și planuri, dar cel mai mult vreau să dovedesc că cineva, chiar dacă umblă la școala specială poate și mai mult. Pe mine mulți m-au descurajat să nu merg, că nu o să iau BAC-ul. Dar sunt ambițioasă, optimistă și voi reuși. Iar în viitor am un mic plan: vreau să devin profesoară de dans, pentru că în timpul liber mă ocup și de dans, hip hop, modern. Am fost la Palatul Copiilor la dansuri, iar cu școala particip când sunt concursuri, spectacole.

Cristina Crăciun, model de integrare socio profesională

Motivați să își găsească un rost în viață, mulți tineri, beneficiari ai sistemului de protecție socială, devin un exemplu de integrare socio-profesională pentru colegii lor mai mici. Ambiția reușitei îi motivează să se "arunce" în societate, să își găsească un loc de muncă, să îl păstreze și să reușească să se gospodărească singuri, cu bani din propriul salariu.

Este cazul Cristinei Crăciun. La vârsta de 20 de ani, lucrează și locuiește în chirie, refuzând ajutorul oferit de DGASPC Mureș pentru a primi un loc în Centrul de tranzit ADA și ADI din Târgu-Mureș. Vrea să învețe să se descurce singură cu greutățile vieții.

Povestea Cristinei și a celor doi frați ai ei în sistemul de protecție a copilului a început în 2008. "Tata nu mai avea cum să ne țină, pe mine și pe cei doi frați ai mei, și așa am ajuns la casa de copii. Prima dată am ajuns la o casă în Apalina, la Reghin, și după aceea la o familie în casa de tip familial. Când am ajuns în sistem s-a schimbat totul, pe mama nu o mai aveam alături de mine, a trebuit să învăț să mă descurc. În Apalina am stat până în 2009, după care la familie până în 2012", a început să povestească fata. Dar anii au trecut și a ținut legătura, între timp, și cu tatăl ei. Făcând comparație cu viața care ar fi avut-o în condițiile precare alături de tatăl ei și cea dusă în sistemul de protecție a copilului, Cristina recunoaște că în cei cinci ani în care a beneficiat de protecție socială nu a dus lipsă de lucruri materiale. "Într-un fel a fost bine pentru că am avut mâncare, haine. Doar că erau reguli, de la școală

veneam acasă, aveam liber câteva ore și trebuia să cerem bilet de voie ca să ieșim", recunoaște fata.

O viață independentă

După absolvirea Școlii de Arte și Meserii cu durata de trei ani și jumătate ani la Centrul Școlar de Educație Incluzivă nr.3 Reghin, în sesiunea ianuarie 2012 s-au efectuat demersuri în vederea integrării socio-profesionale a tinerei, respectiv găsirea unui loc de muncă. Tânăra a avut un loc de muncă la Reghin, însă a renunțat la acesta deoarece dorea să muncească în Târgu-Mureș. I s-a propus să stea la Centrul de Tranzit „Casa ADA” Târgu-Mureș, însă tânăra nu a fost de acord deoarece a vrut să fie independentă. Astfel s-a solicitat sprijinul Fundației HHC Baia Mare pentru plata chiriei, iar Serviciul Prevenire Marginalizare din cadrul DGASPC Mureș a sprijinit-o în identificarea unui loc de muncă prin intermediul Primăriei Târgu-Mureș prin programul pentru încadrarea în muncă a persoanelor marginalizate. "Lucrez de anul trecut la curățenie, la Primărie. E mai bine, am salariul meu, nu aștept după nimeni. Un loc de muncă e

ca și școala, trebuie să te ții, nu e mare salariul, mă descurc cu el cum pot, dar trebuie să te lupți să ai ceva în viața asta, care e destul de grea", a mai spus fata.

Un model susținut de sistem

Pregătirea adecvată pentru ieșirea din sistemul de protecție a copilului este fundamentală pentru reușita integrării sociale și profesionale a tinerilor. Este un proces complex, de lungă durată și nu întotdeauna ușor de realizat. Este un demers care implică munca în echipă și parteneriatul activ și real între toți factorii implicați – tânărul, personalul de îngrijire și educație, psiholog, psihopedagog, asistent social, profesorii din școlile unde tinerii învață, autorități, instituții publice, organizații non-guvernamentale, angajatori. "Activitatea de pregătire pentru ieșirea din sistem începe chiar de la intrarea copilului în sistemul de protecție, respectiv în Casa de tip familial. Este parte integrantă din pregătirea pentru viața independentă, această pregătire este continuă și permanentă", a precizat Claudia Hărăpescu, șef Complex de Case de tip familial Reghin-Petelea.

DGASPC, a doua familie pentru copiii cu dizabilități

Nu sunt vinovați pentru că viața nu le-a oferit sănătatea necesară pentru a avea o viață normală. Au fost părăsiți de părinți, dar au găsit iubire și devotament în rândul personalului Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș. Este vorba de 127 de copii cu deficiențe neuropsihiatrice grave și accentuate care locuiesc în nouă centre rezidențiale pentru copii cu deficiențe neuropsihiatrice (CRCDN), primele patru centre fiind înființate în urmă cu zece ani de zile.

DGASPC Mureș a marcat zece ani de la înființarea primelor patru CRCDN-uri printr-un amplu program artistic, presărat cu momente culturale prezentate de beneficiarii din sistem. „Sărbătorim zece ani de la inaugurarea caselor înființate în Târgu-Mureș. Au fost patru case înființate prima dată în Târgu-Mureș printr-un program de interes național numit PIN 2. Au fost aduși copiii din fostul cămin spital Brâncovenești. Atunci a început de fapt reforma în sistemul social pentru copii, au fost scoși copiii dintr-un centru mare și duși în case de tip familial, unde aveau alte

condiții de trai”, a declarat dr. Maria Kalakatroni șef serviciu Centre rezidențiale pentru copii cu deficiențe neuropsihiatrice din cadrul DGASPC Mureș.

În total, în cele nouă case sunt 127 de copii, 90% cu deficiențe grave și 10% cu handicap accentuat neuropsihiatric asociat cu handicap locomotor la unii.

Abandonați de familie la vârsta adolescenței

Copiii sunt abandonați în spitale sau, mai

nou, sunt aduși de familiile care nu mai reușesc să facă față bolii de care ei suferă. „În ultima perioadă au apărut și copiii de 16 ani, care nu mai pot fi stăpâniți în familie, au tulburări grave de comportament care ne crează și nouă probleme pentru că intră într-un sistem unde sunt reguli stricte, nu pot să facă ce au făcut acasă. Patru am primit anul acesta”, a explicat dr. Kalakatroni.

Echipa mobilă-o șansă pentru copiii cu dizabilități

Echipa mobilă de recuperare pentru copilul cu dizabilități (EMRCD) este un compartiment al DGASPC Mureș înființat în iulie 2010, care asigură la domiciliul copilului și familiei servicii de recuperare și reabilitare (asistență psihopedagogică, intervenție logopedică, kinetoterapeutică, intervenție și consiliere psihologică, asistență socială). Specialiștii EMRCD dispun de echipamente și materiale educaționale adecvate. Se urmărește atingerea unui grad cât mai înalt de integrare socială, asigurarea participării copilului cu dizabilități la viața comunității.

Cum s-a înființat EMRCD?

În cadrul proiectului finanțat prin Mecanismul financiar al Spațiului Economic European „Creșterea capacității autorităților publice locale din România în vederea sprijinirii copiilor cu dizabilități în cadrul propriilor familii” Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale în parteneriat cu DGASPC Mureș au dezvoltat două componente majore ale serviciilor destinate copiilor cu dizabilități:

a) crearea unor echipe mobile pluri-disciplinare care să ofere sprijin copiilor cu dizabilități, părinților acestora și specialiștilor din comunitatea în care se află copiii

b) formarea unor categorii de personal, care prin natura profesiei interacționează permanent cu această categorie de copii.

Activitatea EMRCD Mureș în perioada 2010-2013

Beneficiarii serviciilor EMRCD Mureș sunt copii cu dizabilități grave sau severe a căror familii au dificultăți de a accesa serviciile de recuperare datorită gravității dizabilității copilului, imposibilității transportului acestuia către furnizorii de servicii de recuperare din familiile care trăiesc în zone izolate, cu dificultăți de acces.

Numărul de copii care au beneficiat de serviciile EMRCD Mureș de la înființare până în prezent este de 36, iar în prezent se acordă servicii de recuperare unui număr de 21 de copii. Zonele de proveniență ale copiilor sunt: Valea Largă, Pogăceaua, Zau de Câmpie, Sovata, Sărățeni, Crăciunești, Sânger,

Fărăgău, etc.

Coordonatorul echipei EMRCD este Gabriela Jakab, psihopedagog și psiholog Eva Ursan, kinetoterapeut Claudiu Pasc și Alexandra Ardeleanu, asistent social Kollo Monika.

Cum pot fi accesate serviciile EMRCD?

Părintele copilului cu grad de handicap va depune la Serviciul de evaluare complexă a copilului (SECC) o cerere în acest sens și, în baza acestei cereri și a propunerii Serviciului de evaluare complexă a copilului, EMRCD va evalua nevoile copilului și familiei, urmând să se emită o dispoziție de acordare a acestor servicii de către directorul general al DGASPC Mureș.

Date de contact EMRCD:
DGASPC Mureș
Târgu-Mureș, str.Trebely
nr.7 corp B, parter
Tel. 0265 214 179
M 0279 4999 17

Persoana de contact: psih. Eva Ursa

Abuzul asupra copiilor și consecințele lui

Formele abuzului: psihologic/emoțional, fizic și sexual.

Abuzul psihologic/emoțional poate fi produs de către oricare dintre membrii familiei, de către persoane cunoscute sau necunoscute; formele cele mai des întâlnite fiind respingerea intenționată a copilului, izolarea lui, ignorarea nevoilor copilului, terorizarea, coruperea copilului, deprivarea copilului de demnitate.

Abuzul fizic constă din acțiuni vătămătoare efectuate de către o persoană asupra unui copil față de care are responsabilități și care produc leziuni și suferință fizică. Se diferențiază abuzul fizic minor (acțiuni în urma cărora pielea se înroșește, leziuni ușoare) și abuzul fizic major (se produc leziuni grave – fracturi, cap spart, arsuri).

Abuzul sexual are loc ca urmare a unor acte sexuale cu sau fără penetrare (care poate fi genitală, anală, orală). Formele abuzului sexual sunt: expunerea la exprimări verbale obscene, hărțuirea sexuală, manipularea organelor sexuale ale copilului sau obligarea copilului de a manipula organele sexuale ale abuzatorului, exhibiționism în prezența copilului, intruziunea unor obiecte în orificiile copilului (genital, anal, bucal), act sexual simulat, act sexual propriu-zis sau penetrare (inclusiv digitală), exploatare sexuală (pornografie, prostituție), trafic de copii în vederea exploatarei sexuale.

Trebuie precizat faptul că orice formă de abuz fizic sau sexual produs asupra unui copil este acompaniată și de abuzul psihologic/emoțional pe care copilul îl trăiește anterior abuzului fizic/sexual, în timpul sau în urma acestuia (ex. amenințări, umiliri, etc.).

Pentru o dezvoltare armonioasă, orice copil are nevoie de un mediu familial care să-i poată satisface nevoile specifice fiecărei etape ale dezvoltării, să-i ofere siguranță, dragoste/afecțiune, predictibilitate, mediu în care copilul să învețe să-și exprime emoțiile, să relaționeze,

să-și formeze o imagine de sine pozitivă, abilități adaptative, să-și dezvolte capacitățile cognitive. Dacă mediul familial nu poate asigura copilului satisfacerea acestor nevoi, ci dimpotrivă, este o familie în care abuzurile sunt frecvente, copilul se va dezvolta conform modelelor parentale pe care le are în familie, sau va părăsi familia, cu mari șanse de a se „integra” în grupuri cu potențial infracțional, dezvoltând comportamente dezadaptative (furie exprimată prin agresivitate, maturizare precoce, abuz de substanțe, delicvență, etc.) și mecanisme de apărare (negare, minimizare, disociere, somatizări, etc) care au ca scop supraviețuirea în acel mediu ostil.

În cadrul serviciului nostru se realizează evaluarea și consilierea psihologică în situații de criză (abuz fizic, sexual, tentative suicidale, neglijare gravă), a copilului victimă a oricărei forme de abuz.

Referindu-ne la cazurile de abuz (sexual și fizic), se observă o creștere substanțială a numărului de cazuri raportate și instrumentate în 2012 față de 2011, cu câteva excepții, victimele abuzului sexual fiind fete cu vârsta cuprinsă între 10 și 18 ani. De asemenea, și numărul de cazuri sesizate (de rele tratamente) este în creștere, realitate ce poate fi explicată prin faptul că numărul familiilor fără surse de venit constante este din ce în ce mai mare, părinții nu au locuri de muncă, nu au urmat cursuri de calificare/școlare sau sunt analfabeți, implicit nivelul educațional al familiilor este tot mai scăzut.

Educarea părinților referitor la nevoile copiilor proprii și modul în care pot satisface aceste nevoi, specifice fiecărei etape de dezvoltare, poate contribui la reducerea cazurilor de rele tratamente aplicate copiilor.

**Ligia Vamos, psiholog,
Serviciul de intervenție în regim
de urgență, abuz, neglijare, trafic,
migrare, telefonul copilului**

În cursul anilor s-a observat că majoritatea cazurilor instrumentate au ca problematică neglijarea copiilor, urmată de exploatarea prin muncă (în special practica-rea cerșetoriei), după care cazurile de abuz fizic și sexual. Statistica realizată de către colegii asistenți sociali pe ultimii doi ani și trimestrul I al anului în curs prezintă următoarea cazuistică:

- **2011** – s-au înregistrat un nr. de 207 sesizări (din care 3 neconfirmate),
 - mediul de proveniență : 77 în mediul urban, 127 în mediul rural
 - problematica: neglijare 166 cazuri
 - abuz fizic 7
 - abuz sexual 5
 - exploatare prin muncă 17
 - repatrieri 9
 - sexul copilului victimă: feminin 123
masculin 81
- **2012** – s-au înregistrat 339 sesizări (1 neconfirmată)
 - mediul de proveniență: 128 urban, 210 rural
 - problematica: neglijare 275 cazuri
 - abuz fizic 11
 - abuz sexual 20 (19 de sex feminin)
 - exploatare prin muncă 32
 - repatrieri 18
 - sexul copilului victimă: feminin 205
masculin 133
- **sem. I 2013** – înregistrate 139 sesizări
 - mediul de proveniență: 47 mediul urban, 92 în mediul rural
 - problematica: neglijare 104 cazuri
 - abuz fizic 1
 - abuz sexual 3 (toate de sex feminin)
 - exploatare prin muncă 31
 - sexul copilului victimă: feminin 99
masculin 40

Meseria de psiholog, mai mult decât profesie, o chemare

Consilierea psihologică a copiilor și familiilor aflate în situații la risc este o muncă deloc ușoară, ce implică agajarea și implicarea psihologului într-un caz, din toate punctele de vedere, inclusiv implicarea emoțională. Este meseria pe care o practică de 15 ani psihologul Molnar Judith, o persoană cu vechime și experiență în cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș. Și dacă ar da timpul înapoi tot aceeași meserie ar alege-o, așa, cu bune și cu rele.

Reporter: *Vă numărați printre cei mai vechi angajați ai Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș. Cum ați ajuns aici?*

Molnar Judith: Am ajuns printr-un concurs în 1998, la aproape un an de la înființarea Direcției. La momentul respectiv lucram la Școala specială nr. 2 și am considerat că aș avea posibilitatea să am o privire de ansamblu mai largă, în ideea că aș putea să ajut mai mulți copii decât cei care sunt numai într-o casă de copii. Am considerat că aș putea participa la acest concurs și am intrat la Serviciul de monitorizare.

Rep.: Ulterior ce a urmat?

M.J.: La acest serviciu am lucrat până în anul 2002, când s-a înființat Serviciul de Evaluare Complexă și de atunci sunt la acest serviciu.

Rep.: Aici munca dumneavoastră nu este deloc ușoară. Ce v-a motivat să rezistați în timp?

M.J.: Nu se pune problema de a re-

zista în timp. Din moment ce ai o profesie frumoasă, care îți place, și pentru mine e mai mult decât o profesie, un fel de chemare, nu mi se pare că a trebuit să rezist în timp. Este o activitate frumoasă, care este aproape întotdeauna o provocare pentru că lucrând cu copiii, dar și cu părinții acestora, care vin pentru evaluare, nimic nu este la fel de la o zi la alta, de la o familie la alta. Nu este monotonie. Munca mea la acest serviciu constă din evaluarea copiilor cu dizabilități din mai multe puncte de vedere: medical, social, psihologic. În momentul în care ajunge la mine familia cu copilul se face o evaluare pe baza actelor medicale, se aplică teste, se face observația comportamentului copilului. Sunt anumite activități interactive pentru a observa interrelaționarea copilului. Familiile când ajung aici au trecut deja prin niște evenimente, în unele cazuri devastatoare: nașterea unui copil cu handicap, confruntarea părinților cu diagnosticul copilului, cu acceptarea situației.

Rep.: De-a lungul timpului v-ați confruntat cu multe situații. V-a rămas vreun caz aparte în minte, care v-a marcat?

M.J.: Sunt multe cazuri deosebite și întotdeauna există implicare sufletească. Particularitățile cazurilor sunt foarte diferite. Eu cu toate cazurile pot să trăiesc deja.

Rep.: Care sunt principiile după care vă ghidați?

M.J.: În primul rând confidențialitatea, acceptarea necondiționată, empatia, ascultarea, informarea, orientarea în continuare a părinților, corectitudinea în ceea ce privește munca cu familia și copilul. Este foarte importantă munca în echipă ce implică foarte multe aspecte. Dacă noi colaborăm și discutăm cazurile munca noastră este mai eficientă.

Rep.: Dacă ar fi să vă întoarceți în timp, ați alege din nou această meserie?

M.J.: Categorie.

Consecințele faptelor antisociale, încotro?

În vederea prevenirii faptelor antisociale și penale, precum și pentru conștientizarea consecințelor acestora, respectiv responsabilizarea copiilor și tinerilor din casele familiale au fost organizate două acțiuni cu specialiștii Penitenciarului de Minori Târgu-Mureș și deținuți care execută o condamnare privativă de libertate (o întâlnire cu beneficiarii din sistemul de protecție la deținuți, în Penitenciar, iar cea de-a doua întâlnire s-a derulat cu deținuții la casele familiale din Sâncraiu de Mureș).

Activitățile de grup au fost realizate de către psihologii DGASPC Mureș, respectiv Penitenciarului în lunile martie și mai 2013, beneficiarii fiind 25 de copii și tineri cu vârste între 13 și 19 ani, din case familiale din județul Mureș.

Tinerii au pus întrebări deținuților cu privire la faptele pentru care au fost condamnați: care a fost viața lor înainte de condamnare, rolul anturajului, ce infracțiuni pot conduce la încarcerarea unui minor, ce au simțit în momentul arestării/comunicării pedepsei, cum a decurs perioada arestului, care sunt drepturile și obligațiile lor în penitenciar, care sunt condițiile de detenție și programul unei zile, ce îi deranjează/ce le lipsește deținuților pe perioada detenției, ce simt când își revăd familia la vizite, ce au învățat din experiența detenției, dacă s-ar putea întoarce în timp, înainte de comiterea infracțiunii, ce ar schimba pentru a nu mai ajunge în penitenciar, ce prețuiesc cel mai mult, de ce depinde alegerea unui anturaj negativ și nu unul cu influențe pozitive, de ce sunt atrași tinerii în grupurile unde se consumă alcool, tutun, droguri

sau unde există absenteismul școlar sau abandon școlar?

Cu acest prilej s-a discutat despre nevoile unui copil/tânăr, despre dorința de a fi rebeli care începe cu disprețuirea regulilor familiale, școlare și se concretizează în diferite acte de vandalism sau acte sociale, care creează stări de dependență față de tutun, alcool, drog. Teribilismul la unii tineri poate pune stăpânire pe judecată, distorsionează valorile proprii, modul de conviețuire și raportarea la familie, la școală, și poate determina privarea de libertate, reducerea șanselor de a avea un viitor sau o carieră, dezorganizarea familiei și suferința membrilor familiei.

S-a insistat asupra faptului că diferențele între deținuți și beneficiarii aflați cu măsură de protecție specială sunt, la prima vedere, foarte mici, iar a trece linia de la viața liberă la cea de deținut se poate face foarte ușor, dacă nu își controlează comportamentul. Beneficiarii caselor familiale au fost rugați să se gândească la comportamentele antisociale pe care le-au avut până în prezent și care i-ar fi putut face să se afle dincolo de această

linie și, de asemenea, să încerce ca pe viitor să își revizuiască comportamentul, gândind de două ori înainte de a acționa.

Activitatea a avut un impact puternic asupra tinerilor participanți, iar concluziile grupului au fost că pentru a nu ajunge în penitenciar „nici noi, nici copiii noștri” sunt necesare următoarele: în primul rând de o educație solidă, părinții nu au control asupra prietenilor copilului dar au la dispoziție pârghiile unei educații principale, consecvente, sănătoase, care trebuie să învingă spiritul lor de aventură, de nesăbuiță, dorința de senzații tari, este foarte important gradul de informare asupra efectelor nocive ale anturajului frecventat precum și alegerea anturajului de către tânăr, că unii părinți au autoritate scăzută în fața copiilor și frecvent acuză doar anturajul pentru comportamentul antisocial al tânărului adolescent, că adolescentul nu poate fi absolvit de răspunderea pentru faptele sale și este pedepsit de lege.

**Psih. Daniela Mihail
Șef Serviciu Psih. Mariana Crososchi**

HÁZI GONDOZÁS

Az otthoni gondozás célja egészségügyi alapápolás és szociális gondozás biztosítása, az egészségi állapot megtartása, helyreállítása, illetve javítása az ágyhoz, házhoz kötött idős, beteg emberek számára.

Több szempontból is fontos, hogy a betegek saját otthonukban legyenek ápolva amennyiben lehetőség van rá.

Ennek érdekében a Gyulafehérvári Caritas Maros megyei kirendeltsége, alapvető feladatnak tartja, hogy mozgáskorlátozott vagy mozgásképtelen, ágyban fekvő, alapvető szükségleteit ellátni képtelen emberek életvitelét javítsák, egészségi állapotukat helyreállítsák.

Az önálló életvitel megőrzése és az egyén intézményesítésének elkerülése érdekében a Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság egyezményt kötött a Gyulafehérvári Caritasal. Az egyezmény értelmében a Caritas a mindennapi tevékenységeket ápolási csapatokban szervezi meg, amelyekben szakápolók, segédápolók, idősgondozók, szociális munkások, szociális gondozók tevékenykednek. Maros megyében jelen pillanatban három csapat tevékenykedik Nagy-Küküllő, Kis-Küküllő, Nyárádmente és Marosvásárhely térségében, kiszolgálva 28 települést: Apold, Balavásár, Bere, Csatófalva, Csíkfalva, Dános, Erdőszentgyörgy, Fehéregyháza, Gulakuta, Havad, Héjjasfalva, Hodos, Kerelőszentpál, Makkfalva, Marosvásárhely, Marosszentgyörgy, Mezősámsond, Nyárádgálfalva, Nyárádmagyarós, Nyárádremete, Nyárádszereda, Sóvárád, Szászkezd, Szásznádas, Szászrégen, Székelyvécke, Szováta, Zágor.

Szolgáltatásaik:

- otthoni egészségügyi szakápolás és alapápolás
- háztartási segítségnyújtás
- az egészségügyi és szociális területhez kapcsolódó habitációs és rehabilitációs tevékenységek

- a lakókörnyezet rehabilitációja és az ápolási szükségletekhez történő igazítása
- önkéntes csoportok szervezése: iskolák, egyházi közösségek bevonása
- együttműködés különböző szervezetekkel a rászorulókat segítése érdekében és integrálása érdekében
- ápolási segédesszerek kölcsönzése.

Szám adatok 2013 első negyedéből:

- Gondozottak száma 2.566
- Kiszállások száma 538.659
- Szakápolás 7.528
- Alapápolás 46.999
- Háztartási segítő 29.054

A Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság fontosnak tartja és jelentősen

támogatja ezeket a tevékenységeket, 2013-ban 672.000 lej a támogatások összértéke, amely a Caritas éves költségvetésének 21%-át teszi ki.

Nem rég a Vodafone Alapítvánnyal közösen elindították az idősök távfelügyeletét, amely úttörőnek számít Romániában. Az igénylő 60 – 90 év közötti idős, beteg személyek egy úgynevezett pánikgombbal ellátott, speciálisan idősök számára kifejlesztett telefonkészüléket kapnak, amelynek köszönhetően szükség esetén egy gombnyomással értesíthetik a betegápolót, akik fogadják a segélyhívást, és azonnal fel tudják venni a segélykérővel a kapcsolatot.

Molnár József – PR Caritas
Jakab Imola - Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság

